

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU
FONDA ZA ZAŠTITU DEPOZITA
ZA 2017. GODINU**

Podgorica, maj 2018.

IZDAVAČ:

Fond za zaštitu depozita
Miljana Vukova b.b.
81000 Podgorica
Tel/Fax: 020 210 466

WEB ADRESA:

www.fzdcg.org

ŠTAMPA:

Studio Branko d.o.o. Podgorica

TIRAŽ:

160 primjeraka

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA:

CBCG	<i>Centralna banka Crne Gore</i>
EBRD	<i>(European Bank for Reconstruction and Development) Evropska banka za obnovu i razvoj</i>
EFDI	<i>(European Forum of Deposit Insurers) Evropska asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
EU	<i>(European Union) Evropska unija</i>
Fond	<i>Fond za zaštitu depozita</i>
FSAP	<i>(Financial Sector Assessment Program) Finansijski sektor za procjene programa</i>
IADI	<i>(International Association of Deposit Insurers) Međunarodna asocijacija institucija za osiguranje depozita</i>
IADI CP	<i>International Association of Deposit Insurers Core principles Osnovni principi</i>
Ministarstvo finansija	<i>Ministarsvo finansija Vlade Crne Gore</i>
MMF	<i>Međunarodni monetarni fond (International Monetary Fund)</i>
SB	<i>Svjetska banka (World bank)</i>
UO	<i>Upravni odbor Fonda za zaštitu depozira</i>
Zakon	<i>Zakon o zaštiti depozita</i>
Direktiva 1994/19/EU	<i>Directive 1994/19/EU of the European Parliament and of the Council of 30 May 1994 on deposit-guarantee schemes (Direktiva o zaštiti depozita)</i>
Direktiva 2014/49/EU	<i>Directive 2014/49/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes (Direktiva o zaštiti depozita)</i>
Direktiva 2014/59/EU	<i>Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014</i>

SADRŽAJ

SPISAK UPOTRIJEBLJENIH SKRAĆENICA	3
UVODNE NAPOMENE	7
1. OSNOVNE INFORMACIJE O ZAŠTITI DEPOZITA	9
1.1. Fond za zaštitu depozita.....	11
1.2. Usklađivanje zakonodavnog i institucionalnog okvira s pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti sistema osiguranja depozita.....	12
1.3. Članice Fonda za zaštitu depozita.....	13
2. NIVO I STRUKTURA POJEDINIH KATEGORIJA DEPOZITA	15
2.1. Ukupni depoziti.....	17
2.2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita.....	19
2.3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.....	21
2.4. Garantovani depoziti.....	23
3. IZLOŽENOST FONDA PREMA BANKAMA	29
4. AKTIVNOSTI FONDA U 2017. GODINI	35
4.1. Opšte napomene.....	37
4.2. Investicione aktivnosti i računovodstveni poslovi u 2017. godini.....	37
4.3. Normativno-pravni poslovi.....	39
4.4. Aktivnosti na testiranju isplate garantovanih depozita.....	40
4.5. Ljudski resursi i edukacija zaposlenih.....	40
4.6. Međunarodna saradnja.....	41
4.7. Ciljevi i zadaci Fonda u 2018. godini.....	42
4.8. Događaji nakon izvještajnog perioda.....	42
5. FINANSIJSKO POSLOVANJE FONDA U 2017. GODINI	43
5.1. Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2017. godine.....	45
5.1.1. Ukupni prihodi fonda.....	45
5.1.2. Rashodi fonda.....	46
5.2. Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja).....	47
5.3. Iskaz o promjenama na kapitalu.....	48

UVODNE NAPOMENE

Crna Gora je i u toku 2017. godine, nastavila aktivnosti na ispunjenju preuzetih obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU. U tom pravcu, u cilju efikasnijeg ispunjavanja mjerila u pregovaračkom procesu, kao i u oblasti finansija – bankarstva, nastavilo se sa harmonizacijom domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU u skladu sa utvrđenim rokovima.

Ekonomski pokazatelji zabilježeni u toku 2017. godine ukazuju da je crnogorska privreda ostvarila značajan rast u odnosu na prethodnu godinu. Bankarski sektor u Crnoj Gori u izvještajnom periodu karakteriše stabilnost, visok nivo solventnosti i likvidnosti.

U navedenom periodu, Fond je radio na snaženju i razvijanju kapaciteta u oblasti harmonizacije i implementacije pravne tekovine EU u području zaštite depozita s ciljem kreiranja konkurentnog i stabilnog sistema osiguranja depozita.

Ukupan sistem zaštite depozita u Evropi izmijenjen je u skladu sa Direktivom 2014/49/EU, tako da su aktivnosti Fonda bile usmjerene na pripremi predloga novog zakona o zaštiti depozita i izradi Metodologije za obračun premije na bazi rizika.

Kako u pripremi novog zakona, tako i u pripremi Metodologije za obračun premije na bazi rizika, značajnu pomoć i podršku pružili su nam konsultanti SB, na čemu im posebno zahvaljujemo.

Nadamo se da će nova zakonska rješenja u oblasti zaštite depozita doprinijeti bržem ostvarenju puta Crne Gore u EU.

Kako se ovaj Izvještaj, zajedno sa Izvještajem nezavisnog revizora, dostavlja CBCG na usvajanje, a Vladi i Skupštini Crne Gore na razmatranje, te objelodanjivanjem podataka iz finansijskih iskaza, kao i Izvještajem menadžmenta, rad Fonda za zaštitu depozita je u potpunosti transparentan.

**OSNOVNE INFORMACIJE
O ZAŠTITI DEPOZITA**

1

1.1. Fond za zaštitu depozita

Fond za zaštitu depozita osnovan je Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 40/2003) i zvanično je počeo sa radom 18. 11. 2004. godine upisom u registar Zavoda za statistiku Crne Gore. Zakonom o zaštiti depozita („Sl. list CG“, br. 44/10, 40/11, 47/15), izvršena su usklađivanja sa Direktivom 1994/19/EU koja je zadnji put izmijenjena Direktivom 2009/14/EU. U ostvarivanju nadležnosti Fond: 1) utvrđuje visinu stope za obračun premije; 2) naplaćuje premije; 3) investira sredstva Fonda; 4) vrši obračun i isplatu garantovanih depozita; 5) donosi opšte akte za koje je ovlašten ovim zakonom; 6) vrši druge poslove u skladu sa Zakonom.

Osnovna djelatnost Fonda je ostvarivanje zaštite depozita u bankama i obaveza da pri nastanku zaštićenog slučaja (stečaj banke) isplati deponentima garantovane depozite, do iznosa utvrđenog Zakonom. Banke koje imaju dozvolu za rad CBCG dužne su da na ime zaštite depozita plaćaju Fondu premije pod uslovima i na način utvrđen Zakonom. Zaštita depozita obuhvata depozite položene kod banke prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja. Zaštićeni slučaj nastaje danom donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka nad bankom. Fond garantuje isplatu garantovanih depozita od 01. 01. 2013. godine do iznosa od 50.000 eura po deponentu, po banci, bez obzira na broj i visinu iznosa koje taj deponent posjeduje kod banke nad kojom je otvoren stečajni postupak.

Organi Fonda su Upravni odbor i direktor Fonda.

Misija Fonda

Sigurnost depozita u bankama i efikasna i brza isplata garantovanih depozita u slučaju pokretanja stečaja u bilo kojoj banci u Crnoj Gori.

Vizija Fonda

Stabilan finansijski sistem, zasnovan na povjerenju, sigurnosti i zaštiti deponenata.

Ciljevi Fonda

Unapređenje povjerenja deponenata u crnogorski bankarski sistem i zaštita deponenata od gubitka sredstava u slučaju stečaja banke. Navedene ciljeve Fond ostvaruje jasno definisanim obavezama prema deponentima, promovisanjem povjerenja javnosti u sistem zaštite depozita i obezbjeđivanjem sredstava za zaštitu garantovanih depozita.

Upravljanje Fondom

Fondom upravlja UO Fonda, koji se sastoji od tri člana. Članove UO Fonda imenuje Savjet CBCG, s tim što jednog člana imenuje na prijedlog Ministarstva finansija i jednog na prijedlog Udruženja banaka i finansijskih institucija Crne Gore. U skladu sa Zakonom, UO Fonda održava sjednice najmanje jednom u tri mjeseca.

Pored nadležnosti utvrđenih Zakonom, UO Fonda u skladu sa Statutom Fonda donosi unutrašnje opšte akte, razmatra realizaciju aktivnosti, razmatra kvartalno izvještaje o kretanju depozita, razmatra godišnje i polugodišnje izvještaje o investiranju sredstava, odlučuje o pribavljanju nepokretne imovine, utvrđuje način saradnje sa državnim organima, organizacijama i drugim institucijama u Crnoj Gori, utvrđuje način saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, organizacijama i šemama za zaštitu depozita, odlučuje o prenosu pojedinih ovlašćenja direktoru Fonda i obavlja druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom Fonda.

UO Fonda u skladu sa Poslovníkom o radu Upravnog odbora Fonda za zaštitu depozita obavještava javnost o svom radu, donijetim odlukama, zaključcima i zauzetim stavovima, kao i o značajnim pitanjima koja su razmatrana, putem saopštenja za javnost koja se objavljuju i na internet stranici Fonda, održavanjem konferencija za štampu, davanjem intervjua i na drugi pogodan način.

Tokom izvještajnog perioda članovi UO Fonda su:

- Darko Bulatović, predsjednik UO Fonda (direktor Sektora za kontrolu u CBCG);
- Dr Bojana Bošković, član UO Fonda (Generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija);
- Prof. dr Marko Backović, član UO Fonda (profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu).

UO Fonda je tokom 2017. godine održao osam sjednica.

Direktora Fonda, na osnovu konkursa, imenuje UO Fonda na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan. Direktor Fonda predstavlja i zastupa Fond, rukovodi njegovim radom i odgovoran je za zakonitost poslovanja Fonda. U skladu sa Zakonom, direktor Fonda predlaže Statut Fonda i opšte akte Fonda, predlaže visinu stope za obračun premija, predlaže finansijski plan Fonda, predlaže godišnje finansijske iskaze Fonda sa mišljenjem i izvještajem revizora, predlaže godišnji izvještaj o radu Fonda, predlaže politiku investiranja sredstava, sprovodi odluke Upravnog odbora, odlučuje o investiranju sredstava Fonda do iznosa utvrdjenog Statutom Fonda, donosi pojedinačna rješenja deponentima koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Fondu, stara se o korišćenju sredstava za pokrivanje troškova rada Fonda i vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Fonda.

Sjedište Fonda je u Podgorici, ulica Miljana Vukova b. b.

Web adresa: www.fzdcg.org i e-mail adresa: fzd@t-com.me.

1.2. Usklađivanje zakonodavnog i institucionalnog okvira s pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti sistema osiguranja depozita

U 2014. godini EU je usvojila dvije direktive koje su neposredno vezane za zaštitu depozita. Direktiva 2014/49/EU predstavlja osnove za uspostavljanje efikasnog sistema za zaštitu depozita, a Direktiva 2014/59/EU reguliše sanaciju banaka, kojom se posredno povećava uloga Fonda u intervenciji koju preduzima sanaciono tijelo u postupku sanacije dotične banke.

Ovo je uslovalo obavezu da Crna Gora u ovoj oblasti izvrši usaglašavanja sa navedenim direktivama. Fond je uz pomoć konsultanata SB a na osnovama nalaza FSAP misije, koja je u Crnoj Gori boravila u 2015. godini, pripremio radni tekst novog zakona o zaštiti depozita. Idući u susret najavljenom pristupanju Crne Gore EU u 2025. godini, nastojali smo da propise u oblasti zaštite depozita harmonizujemo sa propisima koje primjenjuje EU. Radni tekst je pripremljen i nakon usaglašavanja sa konsultantima SB dostavljen Ministarstvu finansija, radi sprovođenja javne rasprave o ovom Zakonu. Sa Udruženjem banaka, Ministarstvom finansija i CBCG organizovaćemo javnu raspravu, kako bi upoznali banke i došli do najoptimalnijeg rje-

šenja, a sve u skladu sa navedenim direktivama. Očekujemo da će, nakon ocjene Evropske komisije, Zakon biti usvojen u Skupštini do kraja 2018. godine i biti implementiran u 2019. godini.

Posebnu pažnju posvetili smo izradi Metodologije za obračun premije na bazi rizika. U izradi ovog akta, koji proizilazi iz novog zakona, pomoć nam je pružila SB. Nakon usvajanja novog zakona ovaj akt će biti u primjeni i banke će premiju (umjesto do sada po „flat rate“ - jedinstvenoj stopi) plaćati prema rizičnom profilu pojedine banke.

1.3. Članice Fonda za zaštitu depozita

U crnogorskom finansijskom sistemu, u čijoj strukturi se nalaze banke, mikrokreditne finansijske institucije, osiguravajuća društva, lizing kompanije i druge finansijske institucije, dominantan udio zauzima bankarski sektor. U 2017. godini, kao i u prethodnoj 2016. godini, poslovalo je petnaest banaka, od čega ih je deset sa većinskim učešćem nerezidenata u kapitalu. Od toga, osam banaka je u potpunom (ili gotovo potpunom) vlasništvu nerezidenata – većih bankarskih grupa iz Austrije (dvije banke), Francuske, Madarske, Slovenije, Srbije, Turske i Azerbejdžana.

Sve banke su članice Fonda. Odnosno, depoziti deponenata u svim bankama su zaštićeni crnogorskim sistemom zaštite depozita u skladu sa Zakonom.

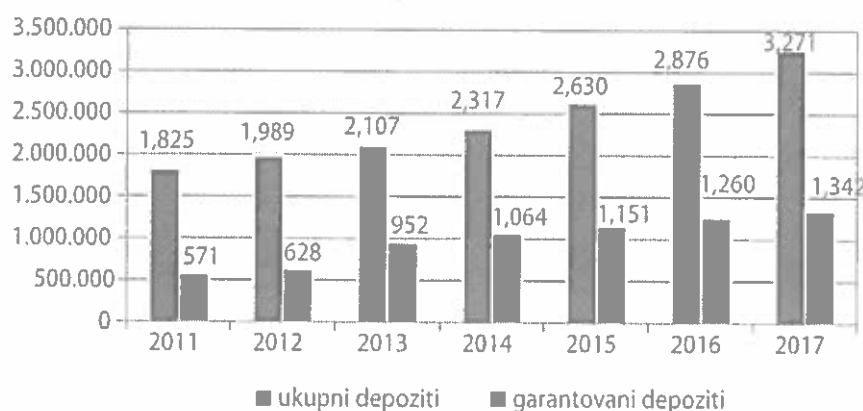
Na dan 31.12.2017. godine u strukturi depozita položenih u bankama, na depozite pravnih lica se odnosilo 48,31%, na depozite fizičkih lica 51,69% ukupnih depozita, pri čemu su obje kategorije deponenata povećala sredstva deponovana u bankama. Na godišnjem nivou depoziti fizičkih lica veći su za 11,23%, a depoziti pravnih lica za 20,36% u odnosu na 2016. godinu.

Na dan 31. 12. 2017. godine depoziti koji nijesu pokriveni sistemom osiguranja depozita (isključeni depoziti) čine 8,57% ukupnih depozita.

Grafik 1 predstavlja trend kretanja ukupnih i garantovanih depozita u periodu od 2011. do 2017. godine.

Grafik 1.

Kretanje ukupnih depozita banaka u periodu od 2011. do 2017. godine (u 000 €)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

**NIVO I STRUKTURA POJEDINIH
KATEGORIJA DEPOZITA**

2

2.1. Ukupni depoziti

Ukupni depoziti banaka na 31. 12. 2017. godine iznose 3.270.546.872 eura, dok su na 31. 12. 2016. godine ukupni depoziti banaka iznosili 2.876.267.350 eura. U odnosu na kraj prethodne godine, ukupni depoziti banaka povećani su za 13,71% (rast ukupnih depozita u 2016. godini iznosio je 9,37%).

U prvom kvartalu 2017. godine ukupni depoziti banaka su opali u odnosu na četvrti kvartal 2016. godine za 0,50%, dok su u ostalim kvartalima rasli po sljedećim stopama: drugi kvartal 1,90%, treći kvartal 7,71%, četvrti kvartal 4,12%.

Tabela 1.
Stanje ukupnih depozita po kvartalima u 2017. godini (u 000 €)

	31. 12. 2016.	31. 03. 2017.	30. 06. 2017.	30. 09. 2017.	31. 12. 2017.
UKUPNO	2.876.267	2.861.776	2.916.203	3.141.099	3.270.547

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Najveći deponent sredstava u bankama je sektor stanovništva.

Učešće sredstava deponovanih od strane sektora stanovništva u ukupnim depozitima kod banaka na 31. 12. 2017. godine iznosi 1,69 milijarde eura, odnosno 51,69%, čineći ih time i najznačajnijim deponentima crnogorskog bankarskog sistema. Broj deponenata sektora stanovništva na kraju 2017. godine iznosi 796.859 odnosno 92,53% ukupnog broja deponenata.

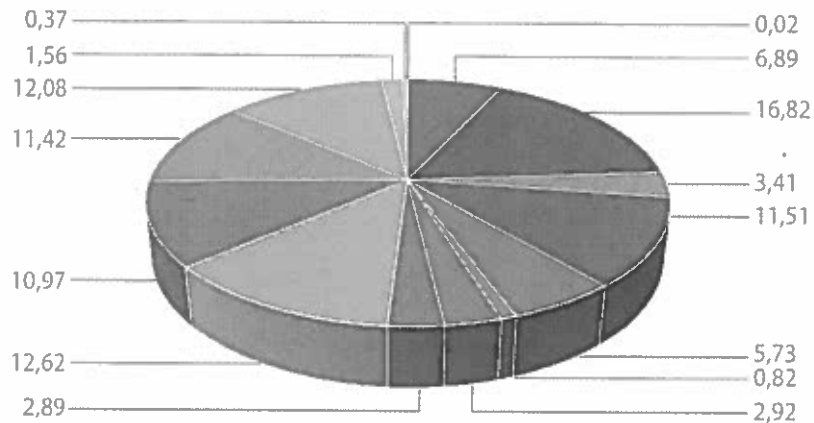
Ukupan broj deponenata na kraju 2017. godine iznosi 861.189, odnosno za 2,06% više u odnosu na kraj 2016. godine, kada je iznosio 843.806.

Tendencija smanjenja koncentracije bankarskog sektora je nastavljena i tokom 2017. godine. Od nekada izuzetno koncentrisanog tržišta i dominantne uloge dvije banke, danas je situacija vidno promijenjena, a tržište banaka je bliže granici tzv. konkurentnog tržišta (na kraju 2008. godine dvije banke sa najvećim iznosima depozita su imale 60,33%, na kraju 2016. godine te dvije banke su imale 29,44% depozitnog portfolija bankarskog sektora a na kraju 2017. godine 27,14%).

Učešće pojedinih banaka u ukupnom depozitnom portfoliju na kraju 2016. godine i na kraju 2017. godine predstavljeno je grafcima 2 i 3.

Grafik 2.

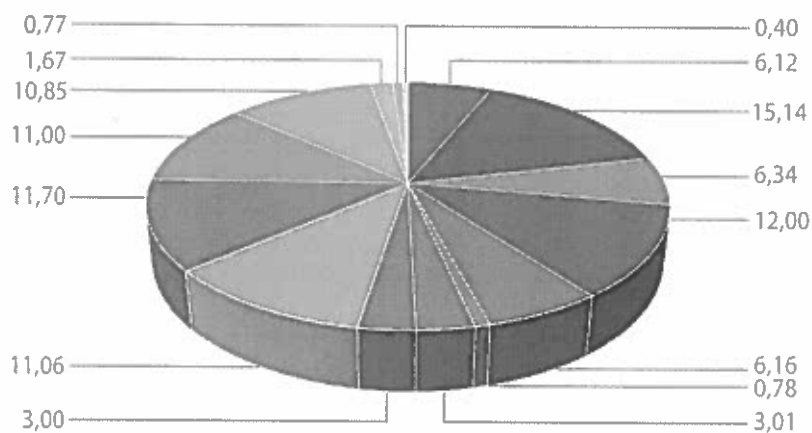
Učešće banaka u ukupnim depozitima (2.876.267.000 €) na 31. 12. 2016. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 3.

Učešće banaka u ukupnim depozitima (3.270.547.000 €) na 31. 12. 2017. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Na kraju 2016. godine najveća banka po veličini ukupnih depozita imala je 16,82% učešća u ukupnim depozitima, dok je na kraju 2017. godine njeno procentualno učešće u ukupnim depozitima smanjeno na 15,14%. Druga banka po veličini ukupnih depozita zabilježila je povećanje procentualnog učešća sa 11,51% na 12,00%. Treća banka po veličini ukupnih depozita zabilježila je takođe povećanje procentualnog učešća sa 10,96% na 11,70%.

Individualno učešće banaka u ukupnim depozitima kod ostalih banaka je na približno istom nivou na kraju 2017. godine u odnosu na kraj 2016. godine

2.2. Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Depoziti lica koja u skladu sa članom 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1 i 2 Zakona nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita predstavljeni su u tabeli 2, na kraju svakog kvartala u 2017. godini.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na dan 31. 12. 2017. godine iznose 280.399.909 eura dok su na dan 31. 12. 2016. godine iznosili 269.410.608 eura. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je viša za 4,08%.

Podaci po kvartalima za 2017. godinu ukazuju na velike oscilacije ovih depozita tokom godine, smanjenja u prvom, drugom i četvrtom kvartalu (-0,86%; -8,83% i -6,68%), a povećanje u trećem kvartalu (23,40%), usljed čega su ovi depoziti na kraju 2017. godine povećani za 4,08% u odnosu na kraj 2016. godine. Broj deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita na kraju 2017. godine iznosi 2.372, odnosno za 1,45% manje u odnosu na kraj 2016. godine (kada je iznosio 2.407).

Tabela 2.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita po kvartalima u 2017. godini (u 000 €)

	31. 12. 2016.	31. 03. 2017.	30. 06. 2017.	30. 09. 2017.	31. 12. 2017.
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu	269.411	267.103	243.504	300.472	280.400
UKUPNI DEPOZITI	2.876.267	2.861.776	2.916.203	3.141.099	3.270.547
% učešća u depozitima	9,37	9,33	8,35	9,57	8,57

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Na dan 31. 12. 2017. godine ova kategorija depozita čini 8,57% ukupnih depozita. Učešće ove kategorije depozita u ukupnim depozitima je izmijenjenou odnosu na 31. 12. 2016. godine kada je iznosilo 9,37% ukupnih depozita.

Depoziti državnih organa i organizacija imaju najveće učešće u strukturi depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanih depozita (44,05%). Učešće depozita finansijskih institucija u ovoj kategoriji depozita iznosi 4,01%, dok učešće depozita pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja iznosi 6,04%, a depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 5% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj banci iznosi 15,68%.

Procentualno povećanje depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita (4,08%) na kraju 2017. godine u odnosu na kraj 2016. godine je rezultat sljedećih promjena:

- depoziti državnih organa i organizacija i organi i organizacije opštine, odnosno drugog oblika lokalne samouprave (povećanje za 0,95% odnosno 3 miliona eura);
- depoziti investicionih fondova i društva za upravljanje investicionim fondovima (povećanje za 11,50% odnosno 32 miliona eura);
- depoziti imaoca hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata koje je izdala ili čiju isplatu garantuje banka (povećanje za 4,15% odnosno 11,7 miliona eura);
- depoziti pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja (smanjenje za 1,05% odnosno 2,2 miliona eura);

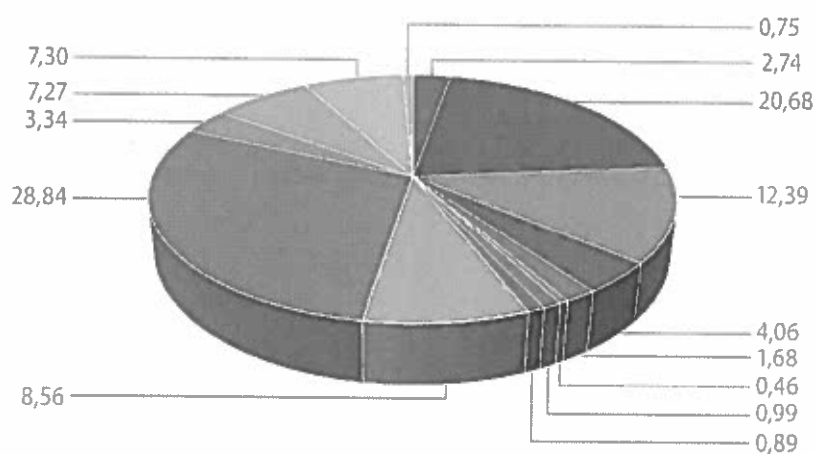
Nivo i struktura pojedinih kategorija depozita

- depoziti pravnih lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 5% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj banci (smanjenje za 12,90% odnosno 33 miliona eura);
- depoziti fondova za obavezno zdravstveno, penziono i socijalno osiguranje (smanjenje za 0,50% odnosno 1,2 miliona eura);

Ostale kategorije depozita lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nijesu imale značajnije promjene na kraju ovog izvještajnog perioda u odnosu na prethodni izvještajni period.

Grafik 4.

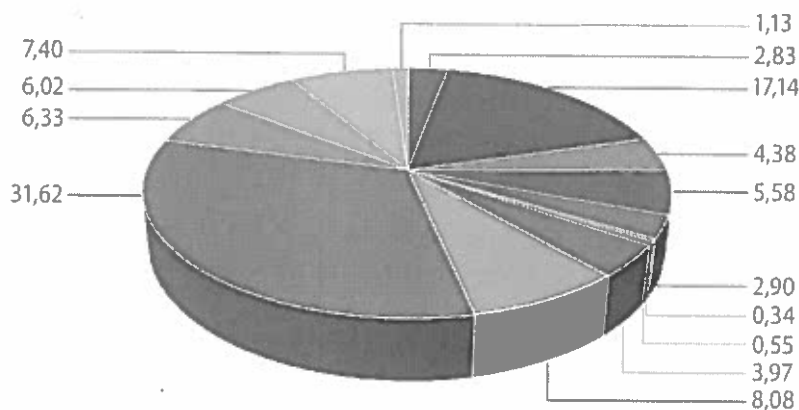
Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31. 12. 2016. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 5.

Depoziti lica koja nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita po bankama na dan 31. 12. 2017. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Kretanje kategorije depozita deponenata koji nemaju pravo na isplatu garantovanog depozita nema direktnog uticaja na sistem zaštite depozita, ali neophodno je pratiti njihova kretanja sa stanovišta odnosa ukupnih i garantovanih depozita radi utvrđivanja visine stope za obračun redovne premije.

2.3. Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

Svi deponenti čiji depoziti nijesu isključeni u smislu člana 6 stav 2 tačke 1-12 i stav 3 tačke 1 i 2 Zakona imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (Tabela 3).

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, odnosno, ukupni depoziti fizičkih i pravnih lica koja se uključuju u sistem zaštite depozita na 31. 12. 2017. godine iznose 2.990.146.963 eura, dok su na 31. 12. 2016. godine iznosili 2.606.856.741 eura. Ova kategorija depozita bilježi rast na godišnjem nivou od 8,83%.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su neznatno smanjeni u prvom kvartalu 2017. godine. U drugom kvartalu 2017. godine, u odnosu na prvi kvartal iste godine, ostvareno je povećanje ovih depozita (3,01%). U trećem kvartalu 2017. godine depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita su povećani za 6,28% u odnosu na prethodni kvartal iste godine. U četvrtom kvartalu 2017. godine evidentan je takode porast u odnosu na treći kvartal (5,26%).

Tabela 3.

Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita (u 000 €)

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	2.606.856	1.527.118	1.079.738	58,58	41,42
31. 03. 2017.	2.594.673	1.545.746	1.048.928	59,57	40,43
30. 06. 2017.	2.672.701	1.566.837	1.105.863	58,62	41,38
30. 09. 2017.	2.840.627	1.600.060	1.240.567	56,33	43,67
31. 12. 2017.	2.990.147	1.690.539	1.299.607	56,54	43,46
31. 12. 2017 / 31. 12. 2016.	14,70%	10,70%	20,75%		
31. 12. 2017 – 31. 12. 2016.	383.290	163.421	219.869		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

U strukturi depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita dominiraju depoziti fizičkih lica. Na stanovništvo se odnosi 56,46% dok depoziti pravnih lica čine 43,54% depozita lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita.

Struktura ovih depozita na kraju 2017. godine nije značajnije promijenjena u odnosu na kraj 2016. godine. Obije kategorije depozita u posmatranom izvještajnom periodu zabilježile su neznatne promjene, tako da rast ove kategorije depozita na ukupnom nivou iznosi 14,86% (rast depozita fizičkih lica 10,70%, rast depozita pravnih lica 20,75%).

Tabela 3.1.
Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	841.393	774.284	67.109	92,02	7,98
31. 03. 2017.	826.879	759.271	67.608	91,82	8,18
30. 06. 2017.	831.164	766.845	64.319	92,26	7,74
30. 09. 2017.	837.067	775.149	61.918	92,60	7,40
31. 12. 2017.	858.820	796.863	67.957	92,79	7,21
31. 12. 2017 / 31. 12. 2016.	2,07%	2,92%	-7,68%		
31. 12. 2017 – 31. 12. 2016.	17.421	22.573	-5.152		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita u 2017. godini povećao se na 858.820 (841.393 na kraju 2016. godine), odnosno za 2,07%, pri čemu se broj deponenata fizičkih lica povećao za 2,92% a broj deponenata pravnih lica smanjio za 7,68%.

Ukupan broj deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita i istovremeno veći depozit od dospjelih obaveza (broj deponenata garantovanog depozita) na kraju 2017. godine je neznatno povećan za 1,05% u odnosu na kraj 2016. godine.

Na dan 31. 12. 2017. godine 858.820 deponenata imaju pravo na isplatu garantovanih depozita. Od ovog broja deponenata njih 70.461 imaju dospjele obaveze prema banci veće od depozita (ovim deponentima ne bi bio isplaćen garantovani depozit, već bi se njihov depozit „prebio“ – kompenzovao sa dospjelim obavezama prema banci). U tabeli 3.2. kolona 1 dat je broj deponenata koji imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema banci, odnosno broj deponenata kojima bi, u slučaju hipotetičkog uvođenja stečaja u svim bankama, Fond izvršio isplatu garantovanih depozita (788.359 deponenata).

Tabela 3.2.
Broj deponenata koji imaju depozit¹ veći od dospjelih obaveza prema banci

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	780.137	716.144	63.993	91.80	8.20
31. 03. 2017.	764.756	700.309	64.447	91.57	8.43
30. 06. 2017.	759.732	698.536	61.196	91.95	8.05
30. 09. 2017.	761.532	702.521	59.011	92.25	7.75
31. 12. 2017.	788.359	729.267	59.092	92.50	7.50
31. 12. 2017. / 31. 12. 2016.	1,05%	1,83%	-7,66%		
31. 12. 2017. – 31. 12. 2016.	8.222	13.123	-4.901		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

¹ Garantovani depozit utvrđuje se pojedinačno za svakog deponenta, na način što se ukupna sredstva deponenta po svim njegovim depozitima na dan nastanka zaštićenog slučaja, uključujući i dospjelu kamatu, umanje za iznos dospjelih obaveza tog deponenta prema banci (proizilazi razlika u broju deponenata u Tabeli 3.2. i Tabeli 3.1., jer jedan broj deponenata ima veće dospjele obaveze od depozita).

2.4. Garantovani depoziti

Garantovani depoziti na dan 31. 12. 2017. godine iznose 1.342.082.990 eura, dok su na dan 31. 12. 2016. godine iznosili 1.260.657.104 eura. U odnosu na kraj prethodne godine ova kategorija depozita je povećana za 6,46%.

Usvajanjem Zakona u 2010. godini i uskladjivanjem sa Direktivom 2009/14/EU, povećan je nivo zaštite sa 5.000 eura na 50.000 eura i skraćen rok isplate sa 90 dana na 20 radnih dana. Povećanje nivoa zaštite realizovano je fazno na način što je u zadnjem kvartalu 2010. godine i u cijeloj 2011. godini garantovani depozit iznosio 20.000 eura, u 2012. godini garantovani depozit iznosio 35.000 eura, a od 01. 01. 2013. godine garantovani depozit iznosi 50.000 eura.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti depozita iz 2015. godine, rok za isplatu garantovanih depozita je smanjen na 15 radnih dana (Direktiva 2014/49/EU propisuje da se važeći rok za isplatu od 20 radnih dana smanjuje na 15 radnih dana od početka 2019.godine, na 10 radnih dana od početka 2021.godine i na 7 radnih dana od početka 2024. godine).

Ukupni garantovani depoziti su tokom 2017. godine imali neujednačene promjene na kvartalnom nivou. U prvom kvartalu 2017. godine neznatno su smanjeni (0,75%) u odnosu na zadnji kvartal 2016. godine. U drugom kvartalu ostvareno je povećanje ovih depozita (2,56%) u odnosu na prvi kvartal. U trećem kvartalu 2017. godine garantovani depoziti su povećani za 4,32% u odnosu na prethodni kvartal. U četvrtom kvartalu 2017. godine nastavljena je tendencija rasta garantovanih depozita, tako da su neznatno povećani (0,25%) u odnosu na treći kvartal iste godine.

Na dan 31. 12. 2016. godine garantovani depoziti učestvovali su 43,83% u ukupnim depozitima, a na dan 31. 12. 2017. godine čine 41,04% ukupnih depozita. Na dan 31. 12. 2016. godine garantovani depoziti učestvovali su 48,35% u zaštićenim depozitima, a na dan 31. 12. 2017. godine čine 44,82% zaštićenih depozita.

Tabela 4.

Učešće garantovanih depozita u ukupnim depozitima u 2017. godini (u 000 €)

	31. 12. 2016.	31. 03. 2017.	30. 06. 2017.	30. 09. 2017.	31. 12. 2017.
GARANTOVANI DEPOZITI	1.260.657	1.251.150	1.283.237	1.338.687	1.342.083
UKUPNI DEPOZITI	2.876.267	2.861.776	2.916.203	3.141.099	3.270.547
UČEŠĆE GD* u UD**	43,83%	43,72%	44,00%	42,62%	41,04%

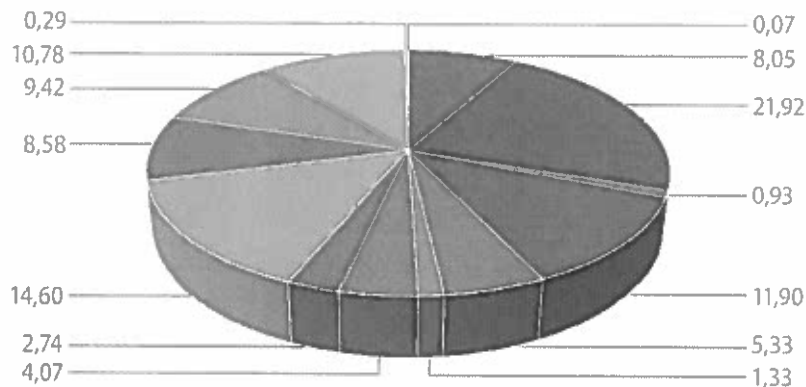
*Izvor: mjesečni izvještaji banaka; *Garantovani depoziti = GD; **Ukupni depoziti = UD

Na dan 31. 12. 2017. godine garantovani depoziti su za 81,4 miliona eura veći od garantovanih depozita na dan 31. 12. 2016. godine.

Iako su u toku izvještajnog perioda garantovani depoziti povećani, struktura garantovanih depozita po bankama na kraju 2017. godine nije se značajnije promijenila u odnosu na strukturu na kraju 2016. godine.

Grafik 6.

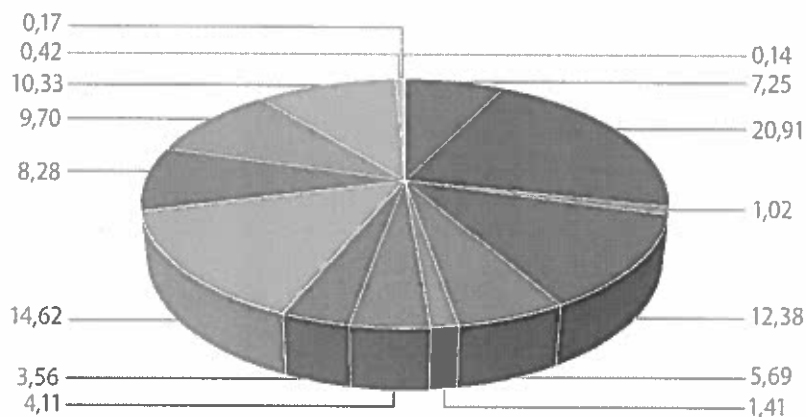
Garantovani depoziti po bankama na dan 31. 12. 2016. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Grafik 7.

Garantovani depoziti po bankama na dan 31. 12. 2017. godine

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Kod dvije banke nalazi se 35,54% ukupnih garantovanih depozita, što predstavlja neznatno smanjenje u odnosu na kraj 2016. godine, kada se kod ove dvije banke nalazilo 36,50% ukupnih garantovanih depozita.

Kod banke sa najvećim garantovanim depozitima smanjen je procenat njenog učešća u ukupnim garantovanim depozitima sa 21,92% na 20,90%. Kod druge banke po veličini garantovanih depozita procenat učešća u ukupnim garantovanim depozitima ostao približno isti (14,60%), dok se kod treće banke po veličini, procenat učešća neznatno povećao (sa 11,90% na 12,38%).

Na kraju izvještajnog perioda dvije banke, kod kojih se nalazi 27,14% ukupnih depozita, imaju 35,54% garantovanih depozita, što je manje u odnosu na kraj 2016. godine, kada su ove

dvije banke imale 28,90% ukupnih depozita, a 36,50% garantovanih depozita, što pokazuje pozitivan trend diverzifikacije depozita, odnosno disperzije rizika.

Tabela 4.1.
Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	FL u % (2/1)	PL u % (3/1)
	1	2	3	4	5
31. 12. 2016.	1.260.657	1.063.289	197.368	84,34	15,66
31. 03. 2017.	1.251.150	1.065.453	185.697	85,16	14,84
30. 06. 2017.	1.283.237	1.069.577	213.660	83,35	16,65
30. 09. 2017.	1.338.687	1.114.152	224.535	83,23	16,77
31. 12. 2017.	1.342.083	1.129.503	212.580	84,16	15,84
31. 12. 2017 / 31. 12. 2016.	6,46%	6,23%	7,71%		
31. 12. 2017 – 31. 12. 2016.	81.426	66.214	15.212		

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

U odnosu na 31. 12. 2016. godine garantovani depoziti na dan 31. 12. 2017. godine su veći za 6,46% (fizičkih lica 6,23%, a pravnih lica 7,71%).

Tabela 4.2.
Broj deponenata koji imaju veći depozit od dospjelih obaveza prema banci, a imaju pravo na isplatu i broj deponenata koji imaju garantovani depozit manji ili jednak 50.000 €

BROJ DEPONENATA KOJI IMAJU PRAVO NA ISPLATU GARANTOVANIH DEPOZITA (NAKON ODUZIMANJA DOSPJELIH OBAVEZA)			BROJ DEPONENATA ČIJI JE DEPOZIT MANJI ILI JEDNAK IZNOSU GARANTOVANOG DEPOZITA 50.000 €						
UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	UKUPNO	Fizička lica	Pravna lica	Pokrivenost %	Pokrivenost %	Pokrivenost %	
1	2	3	4	5	6	7 (= 4/1)	8 (= 5/2)	9 (= 6/3)	
31. 12. 16.	780.137	716.144	63.993	773.042	710.885	62.157	99,09	99,27	97,13
31. 03. 17.	764.756	700.309	64.447	757.744	695.000	62.744	99,08	99,24	97,36
30. 06. 17.	759.732	698.536	61.196	752.673	693.231	59.442	99,07	99,24	97,13
30. 09. 17.	761.532	702.521	59.011	753.938	697.032	56.906	99,00	99,22	96,43
31. 12. 17.	788.359	729.267	59.092	780.697	723.650	57.047	99,03	99,23	96,54

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit ≤ 50.000 eura na kraju 2017. godine iznosi 788.697, što čini 99,03% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita. Na njih se odnosi 71,45% ukupnih garantovanih depozita. (723.650 fizičkih lica ili 99,23% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu i 57.047 pravnih lica ili 96,54% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu).

Broj deponenata koji imaju garantovani depozit > 50.000 eura iznosi 7.662, od čega 5.617 fizičkih lica (ili 0,77% ukupnog broja deponenata fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu) i

2.045 pravnih lica (ili 3,46% ukupnog broja deponenata pravnih lica koja imaju pravo na isplatu), što čini 0,97% ukupnog broja deponenata koji imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, a istovremeno imaju depozit veći od dospjelih obaveza prema banci. Na njih se odnosi 28,54% ukupnih garantovanih depozita (Tabela 4.3.).

Tabela 4.3.
Garantovani depoziti (fizička i pravna lica) u 000 €.

Stanje na dan: 31. 12. 2017.	Iznos (u 000 €)	Broj deponenata	Dospjele obaveze (u 000 €)	Saldo (u 000 €)	Br. deponenata koji imaju GD	% Pokrića
Depoziti	A	B	C	D	E	
Depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanih depozita	2.990.147	858.820	82.577	2.977.306	788.359	
Depoziti fizičkih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	1.690.539	796.863	29.027	1.686.118	729.267	
Depoziti fizičkih lica ≤50.000 €	852.233	791.186	28.502	848.653	723.650	99,30
Depoziti fizičkih lica >50.000 ≤100.000 €	242.589	3.730	241	242.444	3.698	
Depoziti fizičkih lica >100.000 €	595.718	1.947	283	595.020	1.919	
GARANTOVANI DEPOZITI FIZIČKIH LICA				1.129.503	729.267	
Depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita	1.299.608	61.957	53.550	1.291.188	59.092	
Depoziti pravnih lica ≤50.000 €	114.530	59.819	43.163	110.330	57.047	96,54
Depoziti pravnih lica >50.000 ≤100.000 €	57.260	810	4.707	56.590	789	
Depoziti pravnih lica >100.000 €	1.127.817	1.328	5.681	1.124.268	1.256	
GARANTOVANI DEPOZITI PRAVNIH LICA				212.580	59.092	
GARANTOVANI DEPOZITI				1.342.083	788.359	99,03

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka

Ukupni depoziti lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31.12.2017. godine iznose 2.977.305.999 eura, od čega se na zaštićene depozite fizičkih lica odnosi 1.686.117.953 eura ili 56,63%, dok se na zaštićene depozite pravnih lica odnosi 1.291.188.046 eura, ili 43,37%.

Ukupni garantovani depoziti iznose 1.342.082.990 eura, ili 45,07% ukupnih zaštićenih depozita. Na garantovane depozite deponenata koji imaju u bankama do 50.000 eura odnosi se 958.982.990 eura ili 71,45% ukupnih garantovanih depozita, a na deponente koji imaju depozit veći od 50.000 eura, odnosi se 383.100.000 eura ili 28,55% ukupnih garantovanih depozita.

Ukupni garantovani depoziti fizičkih lica iznose 1.129.503.144 eura ili 37,77% ukupno zaštićenih depozita (84,16% ukupnih garantovanih depozita).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit ≤50.000 eura je 723.650 i njihovi depoziti iznose 848.653.144 eura, ili 75,13% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (50,33% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Broj deponenata fizičkih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 5.617 i njima bi u slučaju stečaja bilo isplaćeno 280.850.000

eura ili 24,86% ukupnih garantovanih depozita fizičkih lica (16,66% ukupnih zaštićenih depozita fizičkih lica).

Ukupni depoziti pravnih lica koja imaju pravo na isplatu garantovanog depozita nakon odbijanja dospjelih obaveza na dan 31. 12. 2017. godine iznose 1.291.188.046 eura i čine 43,37% ukupno zaštićenih depozita.

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit ≤ 50.000 eura je 57.047 i njihovi garantovani depoziti iznose 110.329.846 eura ili 51,90% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (8,54% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Broj deponenata pravnih lica koji imaju depozit veći od 50.000 eura, a imaju pravo na isplatu garantovanog depozita, iznosi 2.045 i njima bi, u slučaju stečaja bilo isplaćeno 102.250.000 eura ili 48,10% ukupnih garantovanih depozita pravnih lica (7,91% ukupnih zaštićenih depozita pravnih lica).

Ukupni garantovani depoziti pravnih lica iznose 212.579.846 eura ili 15,65% ukupnih garantovanih depozita (7,14% ukupno zaštićenih depozita).

Kako je sistem osiguranja depozita u osnovi koncipiran da zaštiti male, nesofisticirane deponente (deponenti koji nemaju ili imaju veoma skromna saznanja o upravljanju finansijskim sredstvima), to je ovako visok obuhvat broja deponenata (99,09%), kojima bi depoziti bili u potpunosti isplaćeni, pokazatelj da je i visina garantovanog depozita od 50.000 eura dobro koncipirana i da je u skladu sa ekonomskom snagom deponenata.

U skladu sa Direktivom 2014/49/EU, obavezan nivo garantovanih depozita za zemlje članice EU je 100.000 eura. S obzirom na to da je, na osnovu navedenih podataka, procenat pokrivenosti broja deponenata u našem sistemu osiguranja depozita veoma visok, smatramo da je opravdano da se iznos garantovanog depozita zadrži na nivou od 50.000 eura sve do pristupanja Crne Gore EU.

	Prosječan iznos garantovanog depozita ²		
	31.12.2016.	31.12.2017.	povećanje
Pravna lica	3.084	3.597	16,63 %
Fizička lica	1.485	1.548	4,24 %
UKUPNO	1.615	1.702	5,38 %

² Pokazatelj prosječnog iznosa garantovanog depozita (ukupno i posebno za fizička i pravna lica) je znatno niži od stvarnog stanja, ovo iz razloga što se u bankama vode i računi sa saldom manjim od jednog eura te se i oni tretiraju kao deponenti.

**IZLOŽENOST FONDA
PREMA BANKAMA**

3

Ukupna izloženost Fonda prema bankama predstavlja se koeficijentom pokrivenosti (Coverage ratio), tj. odnosom sredstava Fonda prema ukupnim obavezama Fonda za slučaj hipotetičkog stečaja u svim bankama (sredstva Fonda/ukupni garantovani depoziti).

Sredstva Fonda na 31. 12. 2017. godine iznose 95.552.875 eura, dok garantovani depoziti na 31. 12. 2017. godine iznose 1.342.082.990 eura.

Koeficijent pokrivenosti (Coverage ratio) je međunarodno priznat koeficijent za mjerenje i iskazivanje stepena pokrivenosti garantovanih depozita. Pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda na ukupnom nivou na 31. 12. 2017. godine iznosi 7,12% (za garantovani depozit ≤50.000 eura), dok je u prethodnoj godini pokrivenost garantovanih depozita sredstvima Fonda iznosila 6,42%.

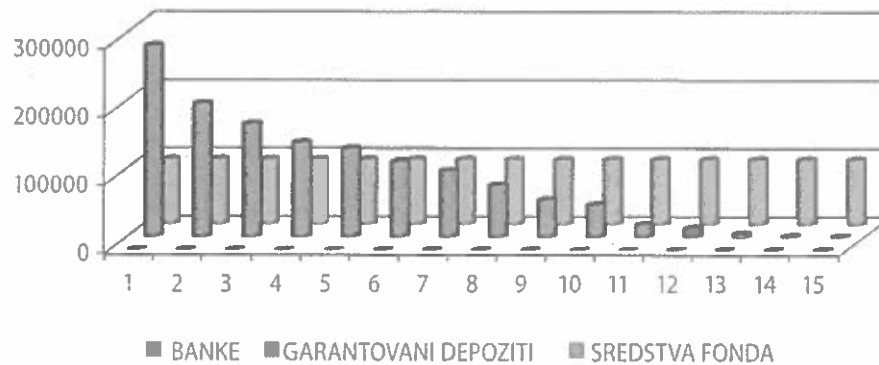
Izloženost Fonda prema pojedinim bankama (odnos sredstava Fonda prema garantovanim depozitima kod pojedine banke – pokrivenost garantovanih depozita po bankama) na dan 31. 12. 2017. godine dat je u Tabeli 5 i Grafiku 8.

Tabela 5.
Procenat pokrivenosti garantovanih depozita sredstvima Fonda (u 000 €)

BANKE	GARANTOVANI DEPOZITI	SREDSTVA FONDA	procenat pokrivača 1 (%)	Sredstva Fonda sa sredstvima EBRD	Procenat pokrivača 2 (%)	Nedostajuća sredstva 1	Nedostajuća sredstva 2
1	2	3	4	5	6	7	8
1	280.642	95.553	34,05	125.553	44,74	185.089	155.089
2	196.268	95.553	48,68	125.553	63,97	100.715	70.715
3	166.204	95.553	57,49	125.553	75,54	70.652	40.652
4	138.625	95.553	68,93	125.553	90,57	43.072	13.072
5	130.150	95.553	73,42	125.553	96,47	34.597	4.597
6	111.150	95.553	85,97	125.553	112,96	15.597	
7	97.366	95.553	98,14	125.553	128,95	1.813	
8	76.333	95.553	125,18	125.553	164,48		
9	55.143	95.553	173,28	125.553	227,69		
10	47.791	95.553	199,94	125.553	262,71		
11	18.882	95.553	506,06	125.553	664,94		
12	13.735	95.553	695,70	125.553	914,12		
13	5.697	95.553	1.677,25	125.553	2.203,85		
14	2.271	95.553	4.208,28	125.553	5.529,52		
15	1.827	95.553	5.229,43	125.553	6.871,28		
UKUPNO	1.342.083	95.553	7,12	125.553	9,36		

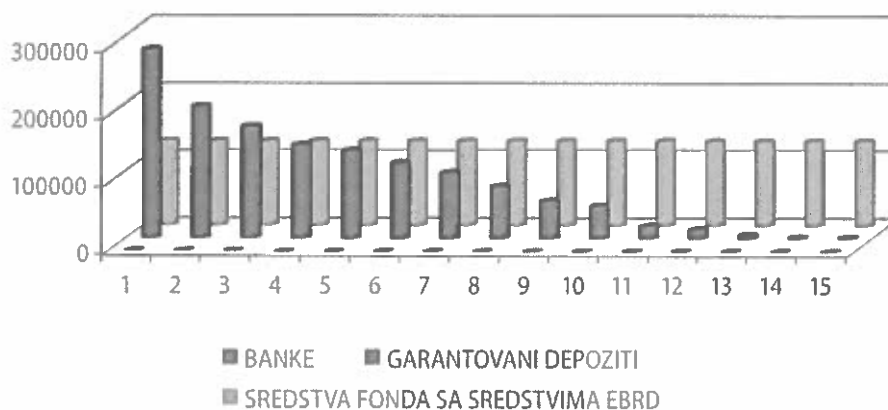
*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.
Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (bez sredstava EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

Grafik 8.1.
Izloženost Fonda pojedinačno po bankama (sa sredstvima EBRD)

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

U slučaju uvođenja stečaja u jednoj od pet banaka nedostajala bi sredstva u iznosu od 155,1 miliona eura za najveću banku, 70,7 miliona eura za drugu banku, 40,6 miliona eura za treću banku, dok bi za ostale dvije banke nedostajuća sredstva iznosila 13,1 odnosno 4,5 miliona eura (Tabela 5), pri čemu je, karakterističan trend opadanja nedostajućih sredstava.

U slučaju uvođenja stečajnog postupka, pojedinačno u jednoj od 10 banaka, sredstva Fonda i sredstva obezbijedena kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu sa EBRD (ovaj aranžman ističe u novembru 2018. godine) bila bi dovoljna za isplatu garantovanih depozita za sve depozite kod bilo koje od navedenih 10 banaka (predstavljeno u Tabeli 5, kolona „nedostajuća sredstva 2“).

Fond bi nedostajuća sredstva obezbijedio iz dodatnih izvora na jedan od načina predviđen Zakonom (naplatom vanredne premije; uzimanjem pozajmice iz budžeta Crne Gore; uzimanjem kredita od stranih banaka i finansijskih institucija i izdavanjem hartija od vrijednosti, ili kombinacijom dva ili više navedenih mogućih izvora).

Usvajanjem Zakona o sanaciji banaka (predlog zakona je u proceduri) i formiranjem fonda za sanaciju, koji se bavi sanacijom sistemski značajnih banaka, relativizuje se potencijalna izloženost Fonda za zaštitu depozita. Naime, Fond će (u slučaju da sanaciono tijelo odluči da koristi sredstva Fonda za zaštitu depozita za sanaciju sistemski važne banke), participirati u iznosu koji bi odgovarao garantovanim depozitima da je došlo do stečaja te banke. Ograničenje upotrebe sredstava kod sanacije je do iznosa $\frac{1}{2}$ ciljanog nivoa sredstava Fonda za zaštitu depozita.

U skladu sa Zakonom ciljani nivo pokrivača je 10% garantovanih depozita. Kada sredstva Fonda (bez donacija) dostignu nivo od 10% garantovanih depozita, UO Fonda može donijeti odluku o smanjenju stope redovne premije, odnosno o privremenom obustavljanju naplate redovne premije.

Fond je u novembru 2017. godine produžio na jednu godinu korišćenje sredstava „Stand by“ aranžmana zaključenog 2010. godine sa EBRD, kojim se za potrebe isplate garantovanih depozita može koristiti 30.000.000 eura u narednoj godini. Sa ovim sredstvima koja, kroz Ugovor o „Stand by“ aranžmanu, EBRD stavlja na raspolaganje Fondu (samo u slučaju nastanka stečaja u nekoj od banaka), koeficijent pokrivača iznosi 9,36% (Tabela 6).

Tabela 6.
Koeficijent pokrivenosti garantovanih depozita u sistemu

Garantovani depoziti 31. 12. 2017.	Sredstva Fonda 31. 12. 2017.	% pokrivenosti garantovanih depozita
1	2	2/1
1.342.082.990	95.552.875 ³	7,12%
1.342.082.990	125.552.875 ⁴	9,36%

*Izvor: mjesečni izvještaji banaka i knjigovodstvo Fonda

³ Sredstva Fonda (od premija, donacija i prihoda od poslovanja Fonda).

⁴ Sredstva Fonda uvećana za sredstva obezbijedena kroz kredit sa EBRD (30 miliona eura).

**AKTIVNOSTI FONDA
U 2017. GODINI**

4

4.1. Opšte napomene

Aktivnosti Fonda u izvještajnom periodu realizuju se u skladu sa planiranim zadacima utvrđenim Programom rada Fonda za 2017. godinu i Strateškim planom Fonda za period od 2016. godine do 2021. godine.

Strateški plan Fonda za period od 2016. do 2021. godine dao je osnovne smjernice dugoročnog razvoja, u skladu sa promjenama koje su se desile ili će se desiti u okruženju i moguće pravce djelovanja, kako bi se postavljeni ciljevi dostigli. Strateški plan istovremeno postaje operativni plan, dok strategije daju smjernice i određuju prioritete dugoročnog razvoja pojedinih djelova. Takode, ovaj plan daje i okvirni program za donošenje budžeta Fonda u narednom periodu, uključujući i kapitalna ulaganja.

Fond nastavlja realizovanje Plana integriteta koji predstavlja skup mjera pravne i faktičke prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogući i stvarni rizici koji mogu uticati na zakonito, efikasno, ekonomično, efektivno i profesionalno funkcionisanje Fonda i pogodovati nastanku i razvoju korupcije i ostalih zloupotreba.

Javnost je u skladu sa Strategijom komunikacije Fonda za period od 2016. godine do 2021. godine i u skladu sa najvišim standardima transparentnosti pravovremeno informisana o aktivnostima, ciljevima i rezultatima rada Fonda, izdavanjem saopštenja, putem web prezentacija i nastupima u medijima.

Promovisanje pozitivnih strana sistema zaštite depozita ostvareno je putem sprovođenja kampanje obavljene u periodu od 15. 12. 2016. do 15. 01. 2017. godine. Tokom godine, kroz saopštenja za javnost, učešće u emisijama obrazovno informativnog sadržaja, intervju u štampi i na radiju, Fond je na prikladan način obavještavao javnost o svojoj ulozi u očuvanju stabilnosti bankarskog i finansijskog sistema i značajno doprinio povjerenju deponenata u bankarski sistem.

Aktivnosti Fonda odnosile su se na redovno poslovanje, obaveze vezane za učešće u pregovaračkom postupku pristupanja Crne Gore EU iz kojih proizilaze izmjene zakona i regulative, kao i dostavljanje izvještaja po preporukama FSAP misije iz 2015. godine.

U novembru 2017. godine, ugovor o „Stand-by“ aranžmanu, potpisan 2010. godine između Fonda i EBRD, je Aneksom produžen za godinu dana uz iste uslove kao iz osnovnog ugovora, s tim da je rok povlačenja sredstava jedna godina, a period otplate 7 (sedam) godina. Potpisivanjem ovog Aneksa je dodatno je ojačana finansijska pozicija Fonda, da kod nastanka „zaštićenog slučaja“ može intervenisati i isplatiti garantovane depozite, ne samo kod „malih“ već i kod srednjih banaka.

2.2. Investicione aktivnosti i računovodstveni poslovi u 2017. godini

U 2017. godini Fond je, u skladu sa Zakonom, Statutom i Politikom investiranja Fonda, te Ugovorom o asset menadžmentu sa CBCG (potpisan 04. 05. 2012. godine) i u skladu sa finansijskom situacijom na domaćem i na svjetskom tržištu, investirao sredstva.

Fond je, preko Asset menadžera (CBCG), a u skladu sa Politikom investiranja, investirao slobodna sredstva u oročene i prekonocne depozite. Dio depozita (20% ukupnih sredstava)

Fond je samostalno investirao u dužničke hartije od vrijednosti koje izdaje CBCG u ime Ministarstva finansija.

Imajući u vidu ograničenja koja su data Zakonom, Statutom Fonda i Politikom investiranja sredstava, Fond može investirati sredstva u:

1. hartije od vrijednosti koje je izdala ili za koje garantuje Crna Gora;
2. hartije od vrijednosti koje je izdala strana banka, finansijska institucija i/ili država visokog kreditnog rejtinga koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;
3. depozite u centralnim bankama i stranim bankama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije,

te je rukovodeći se principima: sigurnosti, likvidnosti i transparentnosti, ostvario sljedeće rezultate.

a) Investiranje u državne obveznice

Fond za zaštitu depozita je u skladu sa Investicionim politikom, a u okviru 20% od iznosa raspoloživog za ulaganje, u novembru 2016. godine, investirao sredstva u iznosu od 2.200.000,00 eura u dužničke dugoročne hartije od vrijednosti – državne obveznice, serije GB1-2016, koje je emitovala Crna Gora, sa prinosom po fiksnoj kamatnoj stopi od 4,0%, godišnje. Isplata kamate u iznosu od 88.000,00 eura se vrši jednom godišnje, a rok dospeljeća za isplatu vrijednosti glavnice i godišnje kamate je 15. 11. 2020. godine. Obračunati prihod po ovom osnovu za 2017. godinu je isplaćen u novembru u iznosu od 88.000,00 eura.

b) Investiranje u državne zapise

Fond za zaštitu depozita, shodno Zakonu o zaštiti depozita i Politici investiranja Fonda, samostalno investira dio sredstava od raspoloživih 20% ukupnih sredstava u kratkoročne diskontne hartije od vrijednosti - državne zapise koje emituje Crna Gora, čiju prodaju u ime Ministarstva finansija obavlja CB metodom aukcije.

Ponudene i prihvaćene stope prinosa Fonda za investiranje u državne zapise u toku prvog polugodišta 2017. godine kretale su se u intervalu od 3,00% do 2,50% sa rokom dospeljeća od 182 dana, a u drugom polugodištu u intervalu od 2,00% do 1,45% što je dato u tabelarnom pregledu.

Fond za zaštitu depozita je ostvario ukupno 286.149 eura po osnovu prinosa od kamata na državne zapise, dok su troškovi naknada za učešće na aukciji iznosili 28.922 eura.

c) Investiranje na inostranom tržištu

Kad su u pitanju investicije sredstava Fonda na inostranom tržištu, CBCG je, kao asset menadžer, tokom 2017. godine investirala sredstva Fonda u oročene depozite kod renomiranih komercijalnih banaka sa visokim kreditnim rejtingom i to na rok oročenja od tri do šest mjeseci. Međutim, pokazalo se da počev od 2015. godine, kao i u izvještajnoj godini, ove investicije odbacuju negativan prinos, što značajno umanjuje finansijski rezultat Fonda. Navedeno je posljedica velikih promjena na međunarodnom tržištu i pada kamatnih stopa izazvanih padom rejtinga do tada rizično sigurnih ekonomija, i takav negativni trend se i dalje nastavlja.

U izvještajnom periodu, u prvom polugodištu, oročavanjem sredstava Fonda ostvarena je prosječna ponderisana kamatna stopa od -0,32622%, dok je u drugom polugodištu 2017. godine oročavanjem sredstava Fonda ostvarena prosječna ponderisana kamatna stopa od -0,35684%.

Izveštajni period karakteriše ostvarivanje negativne kamatne stope na finansijskom tržištu, što je uslovalo da ukupni rezultati mjereni iznosom ostvarene kamate budu veoma nepovoljni (usljed negativne kamatne stope na depozite i veoma nepovoljnih uslova na medunarodnom finansijskom tržištu, CBCG investira sredstva Fonda po negativnoj kamatnoj stopi počev od novembra 2015. godine). Kao posljedica navedenih okolnosti ostvaren je negativan rezultat od investiranja ovih sredstava u iznosu 173.966 eura.

U skladu sa zakonom utvrđenom obavezom godišnje revizije je izabrana revizorska kuća „BDO“ d.o.o. Podgorica.

Fond samostalno obavlja finansijske i računovodstvene poslove i sačinjava finansijske izvještaje za poslovnu godinu. Na osnovu knjigovodstvenih podataka sačinjavane su informacije i pregledi u cilju praćenja realizacije Finansijskog plana Fonda, o čemu je redovno izvještavan UO Fonda.

4.3. Normativno-pravni poslovi

UO Fonda je u toku 2017. godine održao osam sjednica i usvojio sljedeća akta:

- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Fonda za zaštitu depozita;
- Odluka o bližim uslovima, načinu i postupku isplate garantovanih depozita;
- Odluka o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja Fonda za zaštitu depozita za 2016. godinu (finansijski iskazi Fonda za 2016. godinu uradeni su prema MRS);
- Odluka o visini stope za obračun redovne premije i načinu obračuna redovne premije za 2018. godinu (UO Fonda je donio odluku da stopa za obračun redovne premije za 2018. godinu iznosi 0,50% ukupnih depozita banaka – visina stope za obračun premije za 2017. godinu je iznosila 0,50%);
- Odluka o izmjenama i dopunama Smjernica za izbor banke isplatioca;
- Odluka o imenovanju revizora za reviziju finansijskih iskaza Fonda za zaštitu depozita za 2017. godinu;
- Pravilnik o sprovođenju postupka nabavki male vrijednosti;
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o koeficijentima složenosti poslova za direktora i zaposlene u Fondu za zaštitu depozita;
- Finansijski plan Fonda za zaštitu depozita za 2018. godinu;
- Program rada Fonda za zaštitu depozita za 2018. godinu.

U toku izvještajne godine UO Fonda je razmatrao i usvojio:

- Predlog Godišnjeg izvještaja o radu Fonda za zaštitu depozita za 2016. godinu (dostavljen Savjetu CBCG na usvajanje);
- Izvještaj nezavisnog spoljnog revizora za 2016. godinu razmatran od strane UO Fonda. Izvještaj je uradila revizorska kuća „BDO“ d.o.o. Podgorica. Mišljenje nezavisnog, medunarodno priznatog spoljnog revizora je da „finansijski izvještaji odražavaju realno stanje poslovanja Fonda i da su uradeni prema zakonima CG i MRS-a“.

Pored navedenih izvještaja UO Fonda je razmatrao mjesečne i kvartalne izvještaje o kretanju depozita u bankarskom sistemu, stanju sredstava Fonda, ispunjavanju planiranih aktivnosti i investiranju sredstava, kao i sprovođenja dobrovoljnih stres testova sistema za isplatu garantovanih depozita kod tri banke.

4.4. Aktivnosti na testiranju isplate garantovanih depozita

Kako bi se obezbijedila realizacija preporuka FSAP misije, a sa ciljem kreiranja efikasnog i operativnog sistema isplate garantovanih depozita u praksi, Fond je u prvoj polovini 2017. godine završio testiranje banaka, započeto u zadnjem kvartalu 2016. godine, simulirajući isplatu garantovanih depozita kod nastanka tzv. „zaštićenog slučaja“ - stečaja banke.

Kako bi izvršili procjenu adekvatnosti postojeće regulative za isplatu garantovanih depozita i procjenu osposobljenosti Fonda za obavljanje svoje osnovne funkcije, a to je brza i efikasna isplata garantovanih depozita, Fond je, u saradnji sa Udruženjem banaka Crne Gore, pripremio testiranje isplate garantovanih depozita. Prvi takav test sproveden je 2015. godine, a nakon nadogradnje softverskog rješenja u toku 2016. godine, nastavljeno je testiranje kod dvije banke u novembru 2016. godine i testiranje tri banke u prvom kvartalu 2017. godine.

Zakonski osnov za testiranje banaka ne postoji, ali je uz angažovanje Udruženja banaka Crne Gore postignut dogovor da se na pojedinačnim relacijama Fond – banka, dogovori testiranje. Na zahtjev Fonda pet banaka je prihvatilo dobrovoljno testiranje. Ove banke su dostavile realne podatke iz baze deponenata, depozita i obaveza (prethodno su svi podaci bili šifrovani, kako bi se zaštitio integritet deponenata), tako da je tokom novembra i decembra 2016. godine u potpunosti završeno testiranje kod dvije banke, a kod ostalih banaka su preuzeti neophodni podaci, da bi se kompletna procedura završila krajem drugog kvartala 2017. godine.

Navedeno testiranje omogućilo je da se provjeri funkcionisanje nadograđenog softvera, provjeri kompatibilnost podataka koje banke dostavljaju Fondu, (koji su neophodni za sprovođenje testa), kao i da se upotpune procedure obračuna i isplate garantovanog depozita.

Bankama je ovo bila prilika da svoju evidenciju usklade sa posebnim zahtjevima Fonda, kao i da obuče svoje osoblje za korišćenje „Aplikacije za isplatu garantovanog depozita“ (dio softvera za isplatu garantovanog depozita).

Testirane banke bi, u pretpostavljenoj situaciji, imale ulogu agenta za isplatu garantovanih depozita – banka isplatilac.

Radi spremnosti Fonda i banaka da realizuje postupak isplate garantovanog depozita, svim bankama poslat je zahtjev za iskazivanje interesa da, kod eventualnog nastanka „zaštićenog slučaja“ budu „banka isplatioc“. Interes je iskazalo pet banaka, a nakon ocjene prema zadatim kriterijima, izvršena je selekcija i formirana lista od tri banke, od kojih bi, kod nastanka „zaštićenog slučaja“ izvršili izbor „banke isplatioca“. Ova procedura se ponavlja svake godine.

4.5. Ljudski resursi i edukacija zaposlenih

Sistematizacija poslova i radnih zadataka u Fondu definisana je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Fondu. Poslovi i zadaci su podijeljeni na: pravne i administrativne poslove, poslove plana i analize, poslove procjene rizika banaka, poslove investiranja sredstava i finansijske i računovodstvene poslove.

Postupci i procedure za korišćenje softvera za isplatu garantovanog depozita detaljno je razradeno Uputstvom za postupanje zaposlenih kod nastanka „zaštićenog slučaja“. Zaposlenima je omogućeno da se u okviru kombinovanog programa obuke edukuju putem učešća na seminarima i radionicama koje organizuju međunarodne asocijacije fondova (IADI i EFDI).

Tokom 2017. godine u Fondu je permanentno vršena obuka zaposlenih, kako u dijelu opštih, tako i u specijalističkim znanjima. Učešće na seminarima i u radnim grupama, koje organizuju međunarodne asocijacije, omogućuje zaposlenima da budu uvijek pravovremeno informisani o promjenama u sistemu zaštite depozita i da koriste najbolju praksu zemalja EU.

Predstavnici Fonda su prisustvovali godišnjoj konferenciji EFDI-ja, godišnjoj konferenciji IADI-ja, i seminarima Evropskog regionalnog komiteta.

Na bazi preporuka FSAP misije i angažovanja SB predstavnici Fonda su nastavili učešće na radnim seminarima u decembru u Beču, na teme: uloga Fondova za zaštitu depozita u sanaciji banaka, uloge sistema osiguranja depozita kao risk-minimizirer i novina u finansiranju sistema osiguranja depozita kroz procjenu rizika banaka.

Pored učešća na internacionalnim seminarima, koji se održavaju u organizaciji međunarodnih institucija (EBRD, EFDI, IADI, SB i dr.), Fond je učestvovao u radionicama, koje su imale za temu metodologiju obračuna diferencijalne članarice za članice u EFDI-ju i IADI-ju održanim u Oslu i Zagrebu.

Na dan 31. 12. 2017. godine Fond ima sedam zaposlenih.

4.6. Međunarodna saradnja

Kao punopravni član Evropske asocijacije institucija za osiguranje depozita (European Forum of Deposit Insurers - EFDI), koja predstavlja udruženje evropskih fondova na dobrovoljnoj osnovi, a omogućava razmjenu ideja i iskustava o osiguranju depozita u Evropi, Fond je učestvovao na godišnjoj skupštini održanoj u septembru u Oslu - Norveška. Na skupštini su izabrani nivi članovi borda ove asocijacije. Takođe, održani su sastanci svih radnih grupa kojima su prisustvovali predstavnici Fonda (ERC, PR), a glavne teme su bile novi izazovi u izmijenjenom finansijskom sistemu.

Predstavnici Fonda prisustvo konferencijama koristili su za uspostavljanje kontakata i razmjenu iskustava koja su korišćena u pripremi podzakonskih akata i njihovom usklađivanju sa direktivom 2014/49 EU.

Istovremeno, predstavnici Fonda su aktivno učestvovali u anketama koje se koriste kao glavne smjernice za harmonizaciju sistema osiguranja depozita u svim zemljama članicama EFDI-a. Ciljevi EFDI-a se ostvaruju razmjenom podataka o stanju finansijskog i bankarskog sektora, učešćem u istraživačkim projektima, unapređenjem regulatornog okvira i prakse, obrazovanjem ekspertskih tijela, razmjenom i edukacijom zaposlenih i slično.

Fond je kao punopravni član Međunarodne asocijacije institucija za osiguranje depozita (International Association of Deposit Insurers - IADI) učestvovao na međunarodnoj konferenciji Evropskog regionalnog komiteta - ERC, održanoj u aprilu 2017. godine u Bariju - Italija. U okviru konferencije IADI je organizovao radionicu-seminar, sa ciljem usaglašenosti lokalnog zakonodavstva sa evropskom regulativom zaštite depozita. Predstavnici Fonda prezentovali su rad na metodologiji obračuna premije na bazi rizika i izmjene zakona.

Na IADI konferenciji u Kvebeku-Kanada, pored prezentacija koje objašnjavaju pravovremenu detekciju problema u banci i ranu intervenciju, prezentovana su rješenja o načinu upravljanja krizom, podaci dobijeni anketama, struktura, mandat i tip agencija osiguranja depozita,

likvidacije i P&A transakcije za rješavanje problematičnih banaka i rezultati usaglašenosti sa „Osnovnim principima“.

Poseban interes zemalja, koje nijesu članice EU, iskazuje se kroz rad Balkanskog EFDI foruma. Regionalni sastanci u toku 2017. godine održani su u Albaniji i Hrvatskoj, na kojima su učestvovali predstavnici iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Hrvatske, Srbije i Crne Gore, sa ciljem kreiranja platforme radi zastupanja zajedničkih interesa u međunarodnim organizacijama, za unapređenje međusobne informisanosti i stručnih znanja, kao i da se bližom saradnjom doprinese jačanju finansijske stabilnosti u regionu.

Na ovim sastancima prezentovana su pojedinačna dostignuća Fondova u daljem usaglašavanju sa evropskom regulativom zaštite depozita.

4.7. Ciljevi i zadaci Fonda u 2018. godini

Osnovni ciljevi Fonda definisani su Strateškim planom. Izrada predloga nacrtu zakona o zaštiti depozita i njegovo usaglašavanje sa Direktivom 2014/49/EU i Direktivom 2014/59/EU su osnovni zadaci u 2018. godini. Planom je predviđeno da zakon o zaštiti depozita bude usvojen u IV kvartalu 2018. godine. Uz usaglašavanje zakona, priprema za uvođenje premije na bazi rizika i unapređenje sistema zaštite i efikasne isplate garantovanih depozita su dalje dva najvažnija zadatka Fonda u 2018. godini. Prvi zadatak će se ostvariti uz pomoć konsultanata SB u rokovima kako je predviđeno planom rada RG-9, a drugi cilj će se postići nastavkom testiranja isplate garantovanih depozita i edukovanjem zaposlenih u Fondu i bankama.

Stupanjem na snagu novog zakona i uvođenje premije na bazi rizika, u skladu sa Komunikacionom strategijom Fonda, mora pratiti široka javna rasprava u koju će se pored stručne javnosti uključiti i ukupna javnost – deponenti.

4.8. Događaji nakon izvještajnog perioda

Nacrt novog zakona o zaštiti depozita dat je na javnu raspravu i ona će trajati do 15. juna 2018. godine.

Metodologija za obračun premije na bazi rizika je u završnoj fazi i očekujemo da će biti završena u IV kvartalu 2018. godine.

Podršku implementaciji novog zakona i Metodologije pružiće nam SB kroz FINSAC projekat.

**FINANSIJSKO POSLOVANJE
FONDA U 2017. GODINI**

5

5.1. Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha) Fonda na dan 31.12.2017. godine⁵

5.1.1. Ukupni prihodi fonda

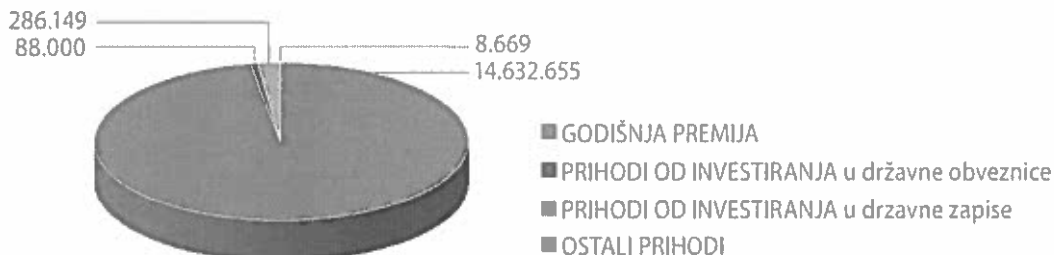
Ukupno ostvareni prihodi Fonda za 2017. godinu iznose 15.015.473€ i veći su od planiranih za 5,00%, dok su za 8,96% veći od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini koji su iznosili 13.780.292€.

Ukupne prihode čine:

- poslovni prihodi
- finansijski prihodi i
- ostali prihodi

5.1.1.1. Poslovni prihodi za 2017. godinu iznose 14.641.324€ i veći su od planiranih za 4,58%, dok su za 9,07% veći od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini kada su iznosili 13.423.150€.

Grafik 9.
Struktura ukupnih prihoda za januar-decembar 2017. godine

* Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.1.2. Najznačajniju stavku poslovnih prihoda čine prihodi od premija i oni iznose 97,45% ukupnih prihoda. Planom prihoda predviđena je godišnja premija u iznosu od 14.000.000, a fakturirana i naplaćena premija za 2017. godinu iznosi 14.632.655€ ili za 4,51% više od planirane, odnosno 9,01% više u odnosu na prethodnu godinu (13.423.150€).

5.1.1.3. Finansijski prihodi iznose 374.149 € i veći su za 33,99% u odnosu na finansijske prihode ostvarene u prethodnoj godini, odnosno veći su za 24,71% od planom predviđenih, a odnose na:

- Prihode po osnovu investiranja sredstava Fonda i
- Ostale finansijske prihode

⁵ Pregled prihoda i rashoda za 2016. i 2017. godinu i plan prihoda i rashoda za 2017 i 2018. godinu dat je u ANEXU

5.1.1.3.1. Prihodi od investiranja sredstava Fonda odnose se na:

- **Prihode od investiranja u državne zapise Crne Gore** koji su ostvareni u iznosu od 286.149 € ili za 43,07% više od planiranih, odnosno 27,64% veći u odnosu na prethodnu godinu i čine 76,47% finansijskih prihoda i rezultat su povećane kamatne stope na državne zapise u prvoj polovini izvještajne godine i
- **Prihode od kamata na državne obveznice** koji su ostvareni u iznosu od 88.000€.

Fond je učestvovao u kupovini državnih obveznica u novembru 2016. godine u iznosu od 2.200.000 € po fiksnoj kamatnoj stopi od 4% na godišnjem nivou, sa rokom dospeljeća na dan 15.11.2020. godine. Isplata prvog kupona je izvršena 16.11.2017. godine u iznosu od 88.000 €.

5.1.1.4. **Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 8.669€ i učestvuju sa 0,05% u ukupnim prihodima i odnose na refundacije za bolovanje za jednog zaposlenog.**

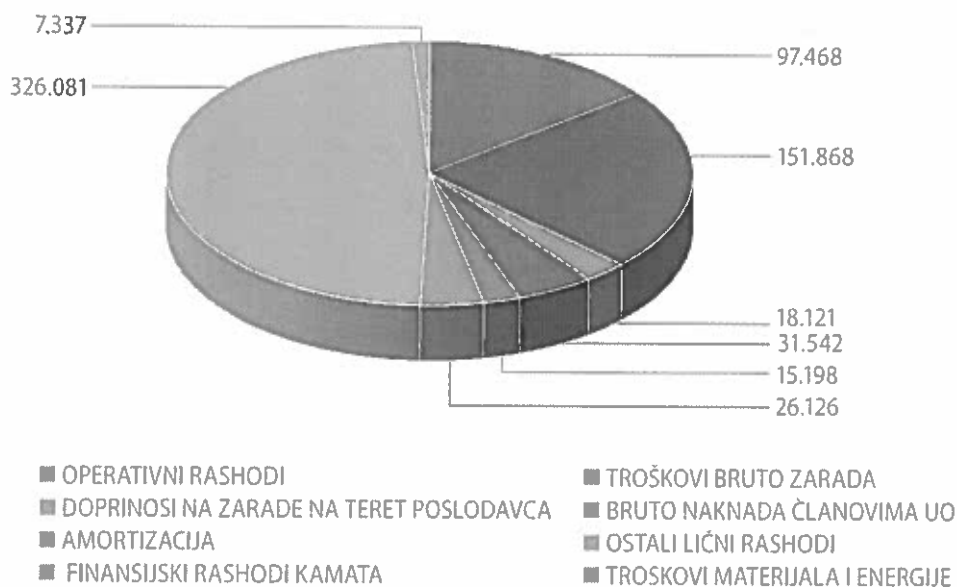
5.1.2. Rashodi fonda

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od 673.741€ ili za 4,7% manje od planiranih, odnosno za 10,11% više od ostvarenih rashoda u prethodnoj godini. Ukupni rashodi Fonda kategorisani su u dvije osnovne grupe:

- *finansijski rashodi i*
- *troškovi poslovanja.*

Grafik 10.

Struktura ukupnih rashoda za januar - decembar 2017. godine

* Izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

5.1.2.1. **Finansijski rashodi su iznosili 326.081 € i odnose se na kamatu po osnovu kredita EBRD i kamate po osnovu oročenih depozita i čine 48,39% ukupnih troškova.**

5.1.2.2. Troškovi poslovanja iznose 347.660 € ili 7,19% manje od ostvarenih troškova u prethodnoj godini, odnosno 25,95% manje u odnosu na plan.

Troškovi poslovanja odnose se na:

5.1.2.3. Troškovi materijala i energije (troškovi po osnovu zakupa i održavanja poslovnog prostora, troškove kancelarijskog materijala, troškove goriva) i manji su od ostvarenih u prethodnoj godini za 28,46%, odnosno manji od planiranih za 55,53%.

5.1.2.4. Troškovi zarada, naknade zarada, naknade članovima Upravnog odbora, ugovori o djelu, troškovi službenih putovanja i ostala lična primanja ostvareni za 1,50% više od istih rashoda u prethodnoj godini, odnosno za 13,43% manje od planiranih za tekuću godinu.

5.1.2.5. Amortizacija je obračunata za 4,57% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ovi rashodi učestvuju u ukupnim rashodima sa 2,25%.

5.1.2.6. Ostali poslovni rashodi ostvareni su u iznosu od 97.468 € odnosno manji za 43,98% od planiranih, a u odnosu na prethodnu godinu su manji za 21,48%.

- Za troškove reklame i propagande planirano je 60.000 €, a utrošeno je 15.613 € ili 26,02% planiranih. Ovi troškovi su manji od ostvarenih u prethodnoj godini za 65,14%.
- Troškovi stručnih usluga obuhvataju reviziju finansijskih izvještaja i obrazovanje i usavršavanje i iznose 9.112 € i manji su za 36,59 od ostvarenih u prethodnoj godini, dok su u odnosu na plan manji za 52,04%.
- Troškovi reprezentacije ostvareni su u iznosu od 5.163 € i veći su za 43,01% u odnosu na ostvarene u prethodnoj godini, a manji za 13,95% od planiranih.
- Troškovi članarine međunarodnim asocijacijama su u iznosu od 18.672 € i veći su od ostvarenih u 2016. godini za 8,47%, a veći od planiranih za 3,73%. Do povećanja ovih troškova došlo je zbog povećanja članarine IADI, koja se nije mogla predvidjeti planom.
- Troškovi koji uključuju PTT usluge, usluge platnog prometa, i ostale rashode poslovanja ostvareni su u iznosu od 17.087 € i veći su za 18,48% u odnosu na 2016. godinu i manji za 52,53% od planom predviđenih.
- Troškovi naknada za kupovinu državnih zapisa u iznosu od 28.922 € (uvedeni odlukom MF krajem 2014. godine) i manji su za 2,71% u odnosu na prethodnu godinu, a manji za 17,36% od planom predviđenih.

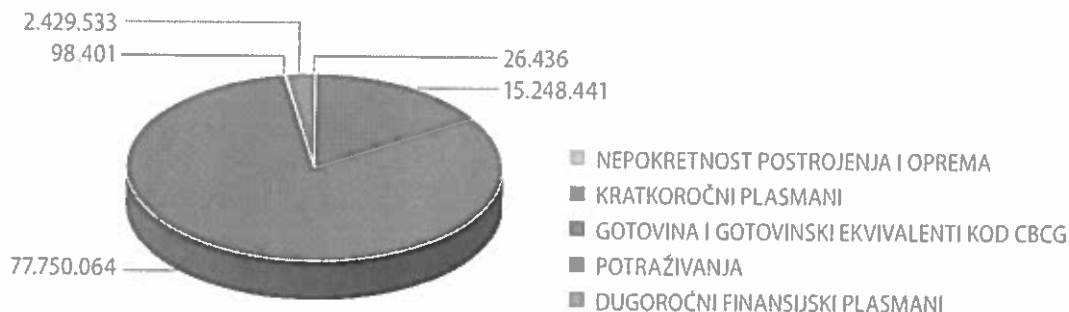
Ostvareni poslovni rezultat za 2017. godinu iznosi 14.293.664 C, dok je ostvareni Finansijski rezultat 48.068 C. Ukupan Neto rezultat iznosi 14.341.732 C ili za 5,50 više od planiranog, odnosno za 8,91% više od ostvarenog u prethodnoj godini.

5.2. Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)

Ukupna Aktiva, odnosno Pasiva Fonda na dan 31.12.2017. godine iznosi 95.552.875 €.

Uvećanje Aktive i Pasive u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu iznosi 14.325.824 C ili 17,63%, a najvećim dijelom je proizašlo po osnovu nerasporedene dobiti (višak prihoda nad rashodima) za 2017. godinu.

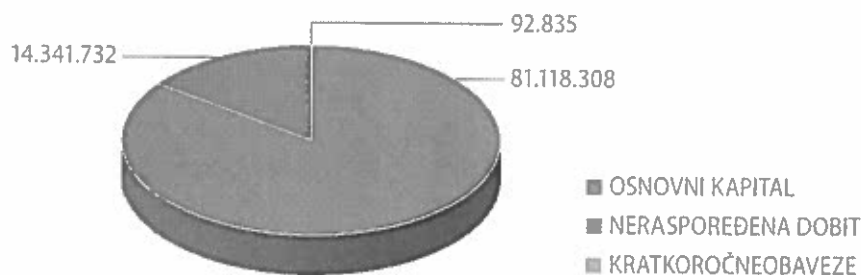
Grafik 11.
Struktura aktive bilansa stanja na dan 31.12.2017. godine.

* Izvor : knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne aktive 0,02% iznosi oprema (26.436 €), 0,10% potraživanja (98.401€), 15,95% sredstva investirana u državne zapise (15.248.441€), 2,54 % dugoročni finansijski plasmani 2.429.533€, a 52,46% aktive iznose investirana sredstva kod CBCG (50.127.990€) i 28,90% sredstva koja se nalaze na žiro-računu i blagajni Fonda (27.622.074€).

Grafik 12.
Struktura pasive bilansa stanja na dan 31.12.2017. godine

*izvor: knjigovodstveni podaci Fonda

U strukturi ukupne pasive osnovni kapital iznosi 84,89%, neraspoređena dobit 15,01%, dok kratkoročne obaveze* iznose 0,01%.

5.3. Iskaz o promjenama na kapitalu

Stanje kapitala na dan 31.12.2017. godine iznosi 81.118.308 €, što je za 19,38% više u odnosu na prethodnu godinu.

* Ovaj iznos predstavlja obaveze prema dobavljačima, obaveze za kamate prema EBRD i obaveze za kamate na oročene depozite.

Na dan 31.12.2017. godine u državne zapise bilo je plasirano 15.248.441 € (2016. godine 13.318.502 €) sa rokovima dospjeća:

- a. 15.01.2018. godine što sa kamatnom stopom od 2,00% iznosi 1.576.658,23€;
- b. 20.02.2018. godine, što sa kamatnom stopom od 1,70% iznosi 1.693.644,07€;
- c. 28.02.2018. godine što sa kamatnom stopom od 1,1%; 1,2% i 1,3% iznosi 11.978.138,76€;

ANEX

Prihodi i rashodi za 2016. i 2017. godinu i plan prihoda i rashoda za 2017. i 2018. godinu

1	2	3	4	5	6	7	8
NAZIV	izvršeno u 2016.	plan za 2017.	izvršeno u 2017.	5/3 (u %)	5/4 (u %)	plan 2018.	
A. UKUPNI PRIHODI	13.780.292	14.300.000	15.015.473	108,96	105,00	15.433.000	
A.1. POSLOVNI PRIHODI	13.423.150	14.000.000	14.641.324	109,07	104,58	15.045.000	
A.1.1. REDOVNA PREMIJA	13.423.150	14.000.000	14.632.655	109,01	104,52	15.045.000	
A.1.2. OSTALO	50.000		0	0,00		0	
A.2. FINANSIJSKI PRIHODI	279.217	300.000	374.149	133,99	133,62	388.000	
A.2.1. Kamata na oročena sredstva	94					0	
A.2.2. Kamata na državne zapise i obveznice	224.182	280.000	374.149	166,89	133,62	373.000	
A.2.3. Kazne i penali	55.941		0	0		0	
A.3. Ostalo	77.925	20.000	8.669	11,12	43,34	15.000	
B. UKUPNI RASHODI	611.872	707.000	673.741	110,11	95,30	804.700	
B.1. POSLOVNI RASHODI	374.599	469.500	347.660	92,80	74,05	472.200	
B.1.1. tr. MATERIJALA I ENERGJE	10.257	16.500	7.337	71,53	44,47	16.000	
B.1.1.1. tr. Kancelarijskog materijala	692	1.500	705	101,87	47,00	1.500	
B.1.1.2. tr. Zakupa, goriva, vode, energije, održavanja	9.565	15.000	6.632	69,33	44,21	14.500	
B.1.2. ZARADE, NAKNADE I OSTALI LIČNI RASHODI	224.280	263.000	227.657	101,50	86,56	257.700	
B.1.2.1. Bruto zarada	158.663	169.500	151.868	95,71	89,60	165.000	
B.1.2.1.1. Neto zarada	104.165	111.300	100.337	102,86	90,15	107.735	
B.1.2.1.2. Porez	16.299	17.500	15.395	96,32	87,97	17.998	
B.1.2.1.3. Doprinosi	38.199	40.700	36.136	94,59	88,79	39.267	
B.1.2.2. DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	19.198	20.500	18.121	94,39	88,39	19.700	
B.1.2.3. NAKNADA ČLANOVIMA UO	24.544	45.000	31.542	128,51	70,09	45.000	
B.1.2.3.1. Neto naknada članovima UO	18.820	33.618	24.223	128,70	72,05	33.618	
B.1.2.3.2. Porez	2.394	4.051	3.109	129,86	76,75	4.051	
B.1.2.3.3. Doprinosi	3.330	7.331	4.210	126,42	57,43	7.331	
B.1.2.4. OSTALI LIČNI RASHODI	21.875	28.000	26.126	119,43	93,31	28.000	
B.1.2.4.1. Pomoć zaposlenim	0	0	4.002	0,00		0	
B.1.2.4.2. Ugovor o djelu	4.373	3.000	1.718	39,28	57,28	3.000	
B.1.2.4.3. Dnevnice	4.189	7.000	4.617	110,02	65,96	7.000	
B.1.2.4.4. Prevoz na službenom putu	7.566	8.000	8.726	115,33	109,07	8.000	
B.1.2.4.5. Smještaj na službenom putu	5.747	10.000	7.063	122,89	70,63	10.000	
B.2. AMORTIZACIJA	15.927	16.000	15.198	95,42	94,98	16.000	
B.3. OSTALI POSLOVNI RASHODI	124.135	174.000	97.468	78,51	56,01	182.500	
B.3.1. tr. Reklame i propagande	44.791	60.000	15.613	34,85	26,02	60.000	
B.3.2. tr. Stručnih usluga	14.370	19.000	9.112	63,40	47,96	28.000	
B.3.2.1. Revizija	5.831	6.000	5.500	94,32	91,67	7.000	
B.3.2.2. Obrazovanje i usavršavanje	6.039	10.000	3.612	59,81	36,12	10.000	
B.3.2.3. Sprovođenje ankete	0	0	0	0,00		7.000	
B.3.2.4. Troškovi licencij i autorskih prava	2.500	3.000	2.896	115,84	96,53	4.000	
B.3.3. Članarine međunarodnim asocijacijama	17.213	18.000	18.672	108,47	103,73	22.000	
B.3.4. tr. PTT usluga	5.085	6.000	2.763	54,33	46,06	4.500	
B.3.5. tr. Reprezentacije	3.610	6.000	5.163	143,01	86,05	6.000	
B.3.6. tr. Platnog prometa	4.829	5.000	5.215	107,99	104,30	5.000	
B.3.7. Troškovi naknada za aukcije državnih zapisa	29.730	35.000	28.922	97,28	82,63	32.000	
B.3.7. Ostali rashodi	4.507	25.000	9.112	202,17	36,45	25.000	
B.3.7.1. Organizacija reg. EFDI konf.		15.000	0		0,00	15.000	
B.3.7.2. Ostali troškovi	4.507	10.000	9.112	202,17	91,12	10.000	
C. FINANSIJSKI RASHODI	237.273	237.500	326.081	137,42	137,30	332.500	
C.1. Kamata po ugovoru EBRD	152.500	152.500	152.115	99,74	99,75	152.500	
C.2. obaveze za kamate na oročena sredstva	84.733	85.000	173.996	205,34	204,67	180.000	
UKUPAN REZULTAT	13.168.420	13.593.500	14.341.732	108,91	105,51	14.628.300	